

Tham luận của Viện phụ Tổng quyền tại Khoá Đào tạo đan tu 2024

CẬY TRÔNG VÀO CHÚA KITÔ

1. Sự sinh tồn hay là đời sống vĩnh cửu?

Năm nay, cha muốn đào sâu với các con về đề tài **đức cậy kitô giáo**, nó là một đề tài được đặt vấn đề nhiều trong tình trạng hiện tại của thế giới, của Giáo Hội, của Tổng Dòng và của mỗi cộng đoàn chúng ta.

Tại sao chúng ta cảm thấy cần phải tái tìm kiếm niềm cậy trông?

Trong Tự Sắc *Spes non confundit* của Năm Thánh, Đức Phanxicô nhắc nhở rằng “đúng vậy, mọi người cần lấy lại niềm vui sống, bởi vì họ được được tạo dựng theo hình ảnh và giống với Thiên Chúa (x. St 1,26). Họ không thể tự hài lòng với việc sống lầy lắt, với việc tự thích nghi vào hoàn cảnh hiện tại và để tự thoả mãn mình chỉ với vật chất mà thôi. Điều đó giam hãm người ta trong chủ nghĩa cá nhân và bào mòn niềm hy vọng, sinh ra sự buồn chán trong tâm hồn, khiến người ta trở nên chua cay và bất khoan dung” (§ 9).

Điều đánh động cha đó là nhân loại “không tự hài lòng với việc sống lầy lắt, để tự thoả mãn mình chỉ với vật chất mà thôi”. Đây là một đánh giá lột tả sự buồn chán đang len lỏi vào xã hội, vào chính mỗi người và các cộng đoàn chúng ta. Sự buồn chán được nguy trang dưới mặt nạ của niềm vui giả tạo, là điều luôn được rao truyền, hứa ban và bảo đảm cho chúng ta từ truyền thông, quảng cáo, từ sự phỉnh gạt của các chính trị gia, từ các ngôn sứ giả về sự phú túc. Hài lòng với sự phú túc, điều đó sẽ cản ngăn chúng ta hướng đến một lợi ích lớn hơn, chân thực và bền vững hơn. Đó là điều mà Chúa Giêsu và các thánh Tông đồ mời gọi chúng ta “ơn cứu độ linh hồn, của đời sống”; Chúa Giêsu mời gọi chúng ta dám liều mất sự sống, của cái vật chất, những đảm bảo giả tạo là điều thường mau sụp đổ, để có được mỗi lợi đó.

Vào một buổi sáng gần đây, cha đến ga tàu Termini sớm hơn để tránh sự ùn tắc trong thành phố, vì thế cha có thời gian. Sau khi đọc kinh sáng, cha đứng bên cạnh va li của mình và nhìn xem người ta đi lại. Khi quan sát và để ý họ với sự thành thực, thì trên mỗi khuôn mặt đều cho thấy một lời cầu xin sự đồng cảm, một sự đáng thương ẩn dưới muôn vàn hình thức, nhưng không thể bị lẫn lộn. Nó giống như một sự xuất hiện tất yếu từ một thương tích chung trong tâm hồn con người.

Vị đan sĩ thánh thiện Silvano ở núi Athos đã suy niệm một cách sâu sắc về tiếng than khóc của ông Adam, mà mỗi người chúng ta đang mang trong mình. Ngài viết: «Ông Adam than khóc rằng, vì tội lỗi của mình mà mọi người đã đánh mất bình an và tình yêu. Ông Adam bị trục xuất khỏi Vườn địa đàng, đó là nỗi đau lớn, nhưng khi ông chứng kiến Aben đi Cain giết, thì nỗi đau đó càng lớn hơn nữa. Tâm hồn ông bị giày vò, trong tiếng nức nghẹn ngào ông thầm nghĩ: “Từ nơi tôi sinh ra muôn dân tộc, nhưng tất cả đều chịu đau khổ, sống trong hận thù và giết hại lẫn nhau”. Nỗi đau của ông lớn như biển cả, chỉ có tâm hồn nào đã biết Chúa Kitô và biết Ngài yêu thương chúng ta nhường nào, thì mới có thể thấu hiểu được nỗi đau đó».

Vậy cha tự hỏi: Điều gì tôi mong muốn cho những người này, cho các khuôn mặt, mà tôi không biết họ từ đâu đến và đi đâu, đang lướt qua trước mặt tôi đây? Hiện thực

nào bao trùm họ, nhất là tôi có muốn cầu xin Thiên Chúa cho họ không? Điều gì có thể mang đến sự viên mãn cho mỗi cuộc đời, dù có ra sao, dù ở tình trạng nào? Một hiện thực đã ghi khắc vào tâm trí và lời cầu nguyện của cha: *đời sống vĩnh cửu*. Đời sống vĩnh cửu là điều mà mọi người đều khát mong, và là điều mà cha biết cha có thể mong cầu cho mình và người khác mà không sợ sai lầm, không sợ lời cầu xin không phù hợp với nhu cầu của họ, và nhất là hoạch định của Thiên Chúa cho mỗi người và từng người một. Sự sống vĩnh cửu không những và không chỉ là một tình trạng hoàn hảo mà chúng ta có thể đạt đến sau khi chết, nhưng là một đời sống khả hữu ngay hiện tại, như Chúa Giêsu đã khẳng định: “Sự sống vĩnh cửu là họ nhận biết Cha, Thiên Chúa duy nhất chân thật, và nhận biết Đấng Cha sai đến là Chúa Giêsu Kitô” (Ga 17,3), nghĩa là một đời sống được xác định, được chiếu sáng từ sự thông hiệp với Chúa Kitô, và qua Ngài được hiệp thông với Chúa Cha.

Duy điều này mới cho phép con người sống một cách chân thực, chứ không chỉ là “cố sống hay sống lây lất”. Tất cả chúng ta phải đồng ý rằng mình thường sống tình trạng lây lất, bằng lòng với việc sống ẻo ọt. “Sống lây lất-*vivacchiare*” nghĩa là gì? Chúng ta hiểu nó khi chúng ta nghĩ đến các động từ có cùng hình thái “*canticchiare*- hát khe khe, nói ậm ự” hay “*mangiucchiare*-biếng ăn, ăn nhơi nhơi”. Những động từ này thể hiện điều ngược lại với cái nó đáng là: hát cho ra hát, ăn cho ra ăn. Như thế chúng ta có khả năng làm nhưng chỉ làm hời hợt nửa vời, không tận tâm. Thay vì hát một bài hát có cao độ và rõ ràng để thưởng thức vẻ đẹp, lời và nhạc mà soạn giả muốn thể hiện, thì chúng ta lại hát lí nhí, lặc điệu, như thể bản năng, chúng ta cho thấy mình không phải là ngôi sao âm nhạc.

Chúng ta cũng thường làm như thế với cuộc sống của mình. Thiên Chúa là soạn giả của cuộc đời chúng ta, Ngài nghĩ và sáng tạo để chúng ta sống đầy tràn, để, giống như người ta nói, “hát với tất cả hào khí”. Ngược lại, từ tội nguyên tổ, con người có chiều hướng sống lây lất hơn là sống thực, nghĩa là họ sống nửa vời, hời hợt không nghĩ đến vẻ đẹp và sự mãnh liệt mà Tạo Hoá muốn biểu lộ nơi thụ tạo duy hất và tuyệt đối nguyên bản này. Không một thụ tạo nào được sao chép từ nguyên bản khác. Mỗi đời sống hoàn toàn được tạo dựng để hiện hữu một cách độc nhất, nguyên thủy và đặc biệt. Thay vào đó, chúng ta lại thoải mái với việc sống như thể mình được tạo ra hàng loạt, tất cả đều giống nhau, đều hết một khuôn. Điều đó được thể hiện nơi cách người ta bắt chước, theo đòi thời trang và những kiểu hành xử của các khuôn mẫu sai trái về đời sống, được dựng nên từ truyền thông.

Trong chúng ta có một sự biếng nhác, để không sống đầy tràn. Chúng ta tự để mình sống lây lất, vì chúng ta sợ sống chân thực sẽ khiến mình khó chịu. Nhưng vấn đề, như Đức Thánh Cha viết, là sống lây lất “giam hãm người ta trong chủ nghĩa cá nhân, bào mòn hy vọng, sinh ra sự buồn chán trong tâm hồn, khiến người ta trở nên chua cay và bất khoan dung”.

Sống lây lất nghĩa là sợ chết mà chưa biết yêu cuộc đời; sợ đánh mất đời sống mà chúng ta nghĩ mình sở hữu nó, khi chưa biết yêu nó được như Chúa ban cho mình. Đời sống vĩnh cửu, đúng vậy, là sự viên mãn của sự sống, làm cho chúng ta có được hạnh phúc chân thực. Nó là một thực tại mà chúng ta không sở hữu, không tự ban cho mình, nhưng đón nhận từ Thiên Chúa, và đặt để cậy trông nơi Ngài.